

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19Co/134/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3217202129
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 02. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Škultétyová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2019:3217202129.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Škultétyovej a sudcov JUDr. Beáty Čupkovej a JUDr. Radoslava Svitanu, PhD. v spore žalobcu X., zastúpeného H. proti žalovanej Z., o zaplatenie sumy 883,55 Eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bánovce nad Bebravou, č.k. 2Csp/92/2017-62 zo dňa 11. apríla 2018, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

Žalovanej náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie svojím rozsudkom žalobu zamietol (výrok I.) a žalovanej nepriznal náhradu trov konania (výrok II.). Z vykonaného dokazovania súd prvej inštancie zistil, že dňa 28.05.2008 právny predchodca žalobcu (L., a.s.) a žalovaná uzatvorili zmluvu označenú ako „Zmluva o úvere“ č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej sa právny predchodca žalobcu zaviazal poskytnúť žalovanej úver vo výške 1.659,70 Eur (50.000,- Sk), ktorý sa žalovaná zaviazala splácať v 60-tich mesačných splátkach vo výške 51,28 Eur (1.545,- Sk), počnúc dňom 24.06.2008 pri úrokovej sadzbe vo výške 24 % ročne. Splatnosť splátok bola stanovená k 24. dňu v mesiaci. Ročná percentuálna miera nákladov (RPMN) bola uvedená vo výške 26,82 %, celková výška nákladov na úver bola v predmetnej zmluve určená v sume 1.198,92 Eur (36.118,69 Sk). Z listiny označenej ako „Výzva na úhradu dlžnej sumy“ zo dňa 15.10.2011 vyplýva, že právny predchodca žalobcu v tejto výzve oznamuje žalovanej, že nakoľko táto podstatným spôsobom porušila ustanovenia predmetnej zmluvy a obchodných podmienok, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť predmetnej zmluvy, stala sa úverová pohľadávka k 15.10.2011 predčasne splatnou v celom rozsahu. Dňa 08.12.2014 L. ako postupca a spoločnosť X. N. I. ako postupník uzavreli Zmluvu o postúpení pohľadávok č. X/XXXX. Dňa 09.12.2014 spoločnosť X. N. I. ako postupca a spoločnosť L. S., s.r.o. ako postupník uzavreli Zmluvu o postúpení pohľadávok č. X/XXXX. Súd prvej inštancie konštatoval, že predmetná zmluva, uzatvorená medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou, podľa jej obsahu je zmluva o úvere podľa § 497 a nasl. ustanovení Obchodného zákonníka. Predmetná zmluva je zároveň spotrebiteľskou zmluvou podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že žalobca nepredložil súdu písomnú výzvu právneho predchodcu žalobcu (banky - L., a.s.) na splnenie dlhu adresovanú žalovanej pred postúpením pohľadávky na ďalší subjekt, ktorý nie je bankou a ani doklad o doručení, resp. odoslaní takejto výzvy žalovanej. Žalobca síce doložil do spisu listinu označenú ako „Výzva na úhradu dlžnej sumy“ zo dňa 15.10.2011, nebolo však vykonaným dokazovaním preukázané, že by uvedená listina bola žalovanej doručená a ani to, že by táto listina bola aspoň odoslaná. Bolo v záujme veriteľa, aby kvalifikovanú výzvu zasielal dlžníkovi takým spôsobom, aby to bolo preukázateľné, a aby doklad o odoslaní (poštový podací lístok) a následne potvrdenie o doručení (doručenku) výzvy dlžníkovi uschovával pre prípad jeho potreby v

budúcnosti. Naviac, uvedenú písomnosť banky - právneho predchodcu žalobcu nemožno považovať (a to aj napriek tomu, že obsahuje znenie o určení lehoty na úhradu 10 dní od jej doručenia na úhradu avšak už dlhu „v celom rozsahu“) za výzvu v zmysle ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách, a to vzhľadom na obsah tohto právneho úkonu, pretože ním banka nevyzýva žalovanú k úhrade v dôsledku omeškania dlžníka so splnením záväzku, ale uvedeným jednostranným úkonom predchodca žalobcu - banka už vyhlasuje mimoriadnu, predčasnú splatnosť úveru. Doklad o odoslaní, resp. doručení kvalifikovanej výzvy žalovanej v posudzovanom spore žalobca nepredložil. K správnosti týchto záverov, obsiahnutých v rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 1Cdo 76/2007 zo dňa 28.01.2009 sa priklonil aj Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení, sp. zn. IV. ÚS 337/2012-19 zo dňa 03.07.2012. Po zistení skutkového stavu a po vykonanom dokazovaní súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca platne nenadobudol pohľadávku, ktorej splnenia sa voči žalovanej v tomto spore domáha. Je tomu tak pre rozpor zmluvy o postúpení, uzatvorenej medzi L., a.s. ako postupcom a spoločnosťou X. N. I. ako postupníkom, so zákonom, a teda pre jej neplatnosť v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Uzavretím tejto zmluvy o postúpení vo vzťahu k žalovanej nebol dodržaný § 92 ods. 8 zákona o bankách. Spôsobilým predmetom postúpenia v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách môže byť iba splatná pohľadávka za predpokladu predchádzajúcej písomnej výzvy banky a nepretržitého omeškania dlhšie ako 90 kalendárnych dní. Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky a musia byť kumulatívne splnené v čase postúpenia pohľadávky. Uvedené ustanovenie je lex specialis k inštitútu postúpenia. Žalobca nepreukázal, že došlo k platnému postúpeniu pohľadávky banky, pretože nepreukázal splnenie všetkých podmienok stanovených v § 92 ods. 8 zákona o bankách, a preto dospel k záveru, že postúpenie pohľadávky z banky na ďalšieho veriteľa bolo neplatné pre rozpor so zákonom podľa § 39 Občianskeho zákonníka, čo spôsobuje neplatnosť aj následne uzatvorenej zmluvy o postúpení medzi spoločnosťou X. N. I. ako postupcom a spoločnosťou L., s.r.o. (právnym predchodcom žalobcu) ako postupníkom. Platí zásada, že nikto nemôže na iného previesť viac práv než má. Súd prvej inštancie teda nemal v spotrebiteľskom spore preukázané, že žalobca je skutočným vlastníkom pohľadávky, teda nositeľom práva voči žalovanej a mohol si toto právo uplatniť na súde, čo znamená, že nie je aktívne vecne legitimovaný v tomto spore, čo predstavuje dôvod na zamietnutie žaloby. Súd preto s prihliadnutím na vyššie uvedené konkrétne okolnosti daného prípadu žalobu zamietol. Žaloba bola zamietnutá pre nedostatok vecnej aktívnej legitimácie žalobcu, a preto nie je potrebné, hospodárne a účelné zaoberať sa ďalšími hmotnoprávnymi otázkami vo veci samej. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 52 ods. 1 - 4, § 53 ods. 1, 2, 3, 5, § 54 ods. 1, 2, § 565, § 524 ods. 1, 2, § 3 ods. 1, § 39 Občianskeho zákonníka, § 497 Obchodného zákonníka a § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. O trovách konania súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP.

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca a domáhal sa, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, alternatívne, aby odvolací súd rozhodol tak, že žalobe vyhovie v celom rozsahu. Uviedol, že nesúhlasí s názorom súdu prvej inštancie, že neboli splnené podmienky postúpenia v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách. Žalobca bol napriek písomnej výzve (II. upomienka) 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čí len časti svojho peňažného záväzku voči pôvodnému veriteľovi L., a.s., preto jeho právny predchodca - L., a.s. postupovala plne v zmysle ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách. Žalovaný sa dostal do omeškania v septembri 2011, pričom aj v predchádzajúcom období bol v omeškaní, v dôsledku čoho došlo k predčasnej splatnosti úveru. Na účely ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách vychádzajme od septembra 2009, pričom od 27. (deň splatnosti splátky) septembra 2009 bol žalovaný v omeškaní nepretržite do 17.07.2017, keď uhradil 54,59 Eur. Posledná splátka pôvodnému veriteľovi, L., a. s. vyplýva z listiny „aktuálny stav úveru“, ktorý bol súdu dodatočne zaslaný vo výzve zo dňa 15.05.2017. V zmysle vyššie uvedeného, žalovaného súčet všetkých omeškaní presiahol jeden rok, a teda právny predchodca žalovaného, L., a.s. aj napriek tomu že vyzvala žalobcu na úhradu dlhu a žalobca bol nepretržite 90 dní v omeškaní, L., a.s. ani nemusela vyzvať žalobcu, nakoľko ten bol v súčte všetkých omeškaní, ktoré presiahli jeden rok. Postup súdu prvej inštancie považoval za neadekvátny. V tejto súvislosti uviedol, že súd prvej inštancie vyzval žalobcu listom zo dňa 15.05.2017 na doplnenie listiny „aktuálny stav úveru“ a na doplnenie príloh k zmluvám o postúpení pohľadávok. Vôbec nie je jasné, že ak súd vyzval žalobcu na doplnenie týchto listín, z akého dôvodu nevyzval žalobcu priamo na vyjadrenie sa k ustanoveniu § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách. Považoval skutkový stav, týkajúci sa postúpenia pohľadávky, za dostatočne preukázaný a zistený a nepovažoval za dôležité ho opätovne vysvetľovať. Mal za to, že takýto postup súdu nie je v súlade so zásadami účelnosti a hospodárnosti konania a nastáva situácia, kedy

jedinou možnosťou jeho procesnej obrany je právo podať odvolanie, čím sa de facto prenáša úloha súdu prvej inštancie na súd druhej inštancie, čo nie je žiaduce. Podľa jeho právneho názoru je predmetné rozhodnutie vo svojom odôvodnení nepreskúmateľné. Základom odôvodnenia súdneho rozhodnutia sú tie tvrdenia, ktorými súd podopiera svoj záver. Požiadavky na odôvodnenie rozhodnutia súdu sú požiadavky na argumentáciu v odôvodnení, pričom ide o také pravidlá argumentácie, ktoré musia byť dodržané v každom súdnom rozhodnutí. Mal za to, že nedostatočným odôvodnením súdneho rozhodnutia porušil súd jeho práva vychádzajúce z čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Odôvodnenie má obsahovať „dostatok dôvodov a súčasne ich uvedenie má byť zrozumiteľné, súd je teda povinný formulovať odôvodnenie spôsobom, ktorý zodpovedá základným pravidlám logického, jasného vyjadrovania a musí spĺňať základné gramatické, lexikálne a štylistické hľadiská“ (Mazák, J.: Základy občianskeho procesného práva. Iura Edition, Bratislava). V tejto súvislosti dal do pozornosti Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. II. ÚS 117/07 a Nález Ústavného súdu Českej republiky, sp. zn. IV. ÚS 1551/08, rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 4Cdo/25/2007 a ďalšie iné. Obsah práva na spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva, alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní, obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (IV. ÚS 252/04). Ochrana spotrebiteľa je síce dôležitým faktorom v spoločnosti, avšak nemožno mu poskytovať takú ochranu, ktorá by viedla k jeho jednostrannému zvýhodňovaniu, spotrebiteľ by bol v takýchto prípadoch zbavený akejkolvek zodpovednosti pred uzatvorením zmluvnej povinnosti dôkladne navzájom zvážiť výhody a nevýhody a podľa toho rozumne konať. Neexistuje ani vecne odôvodniteľný dôvod oslobodiť spotrebiteľa od povinností, ktoré mu ukladá zmluva s rovnocenným partnerom, ak sa k splneniu tejto povinnosti zaviazal dobrovoľne a s vedomím ich rozsahu. V nadväznosti na vyššie uvedené mal za to, že v tomto prípade ide, pod zámienkou narovňavania prirodzených nerovností medzi účastníkmi občianskoprávných vzťahov, prostredníctvom zákona alebo dokonca prostredníctvom judikatúry ESD dochádza k narušeniu princípu rovnosti strán konania, a; legitimita takýchto legislatívnych „úsluh“ slabším zmluvným stranám sa odvodzuje od predpokladu, že sú na trhu znevýhodnení silnejším ekonomickým postavením ich spolu kontrahenta, t. j. dodávateľa. Súdy sú povinné skúmať konkrétne okolnosti uzatvorenia zmluvy, aj ochrana spotrebiteľa má svoje medze a v žiadnom prípade ju nie je možné chápať ako obranu jeho ľahkomyselnosti a nezodpovednosti. Žalobca (zrejme správne žalovaná) uzavrel zmluvu dobrovoľne, bez pripomienok a nátlaku.

3. Žalovaná sa k podanému odvolaniu písomne nevyjadrila.

4. Krajský súd v Trenčíne, ako súd odvolací, preskúmal vec podľa § 379 a § 380 CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné potvrdiť ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, ktorého dôvody sú správne (§ 387 ods. 2 CSP) a odvolací súd k tomu dopĺňa nasledujúce:

5. Vychádzajúc z obsahu odvolania, žalobca namietal nesplnenie procesných podmienok, namietal, že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom porušil strane právo na spravodlivý proces, ďalej namietal nesprávne skutkové a právne závery súdu prvej inštancie v otázke posudzovania aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, čím uplatnil vo svojom odvolaní odvolacie dôvody uvedené v ust. § 365 ods. 1 písm. a) až h) CSP).

6. Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že súd zistí skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodne tak, že jeho skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a nie sú prijaté v zrejmom omyle konajúceho súdu. Jedným z princípov predstavujúcich súčasť práva na spravodlivý proces je aj povinnosť súdu presvedčivo a správne vyhodnotiť dôkazy a svoje rozhodnutie náležite odôvodniť (§ 191 CSP a § 220 ods. 1 CSP), pritom starostlivo prihliadať na všetko, čo vyšlo počas konania najavo, vrátane toho, čo uviedli strany sporu. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia (§ 220 ods. 2 CSP) musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej, pričom súd musí dbať v argumentácii obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia tiež na jeho celkovú presvedčivosť, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov strán sporu.

7. Nesprávny skutkový záver je spôsobilým odvolacím dôvodom vtedy, keď súd prvej inštancie nepostupuje pri hodnotení dôkazov podľa § 191 CSP. Dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to

každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo. Pri hodnotení dôkazov v súdnom konaní platí zásada voľného hodnotenia dôkazov sudcom z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Nesprávne hodnotenie dôkazov by bolo možné vytknúť súdu prvej inštancie len v prípade, ak by vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov, alebo prednesov strán nevyplynuli, ani inak nevyšli v konaní najavo, prípadne, že by si nepovšimol rozhodné skutočnosti, ktoré neboli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli v konaní najavo, prípadne preto, že v hodnotení dôkazov, či poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov strán, alebo vyšli najavo inak z hľadiska ich závažnosti, zákonnosti, pravdivosti alebo vierohodnosti, je logický rozpor.

8. Nesprávne právne posúdenie veci je spôsobilým odvolacím dôvodom vtedy, keď súd pochybí pri aplikácii práva na zistený skutkový stav, teda prípad, kedy bol skutkový stav posúdený podľa iného právneho predpisu, než ktorý správne mal byť použitý, alebo ak síce bol aplikovaný správne určený právny predpis, ale súd ho nesprávne interpretoval (nesprávne vyložil podmienky všeobecne vyjadrené v hypotéze právnej normy a v dôsledku toho nesprávne aplikoval vlastné pravidlo, stanovené dispozíciou právnej normy).

9. Vyššie uvedené odvolacie námietky žalobcu vyhodnotil odvolací súd ako neopodstatnené, bez opory v zistenom a ustálenom skutkovom stave a v následnom právnom posúdení veci súdom prvej inštancie. Preskúmaním obsahu spisu odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie zo zisteného skutkového stavu vyvodil správny právny záver o nedostatku vecnej aktívnej legitímácie žalobcu v dôsledku nespĺnenia zákonných podmienok pre platné postúpenie pohľadávky voči žalovaným na žalobcu (§ 92 ods. 8 zákona o bankách) s následkom neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky na žalobcu (§ 39 OZ), v dôsledku čoho žalobu zamietol a žalovanej nepriznal v zmysle ust. § 255 ods. 1 CSP nárok na náhradu trov konania, pretože jej žiadne nevznikli. Odvolací súd sa stotožňuje v celom rozsahu s odôvodnením napadnutého rozsudku a konštatuje správnosť jeho dôvodov (§ 387 ods. 2 CSP).

10. Na zdôraznenie správnosti dôvodov, uvedených v rozhodnutí súdu prvej inštancie a s prihliadnutím na rozsah odvolania žalobcu, uvádza odvolací súd nasledovné skutočnosti:

11. Súd prvej inštancie žalobu na zaplatenie žalovanej sumy zamietol z dôvodu, že dospel k záveru o nedostatku vecnej aktívnej legitímácie žalobcu v dôsledku nespĺnenia zákonných podmienok pre platné postúpenie pohľadávky voči žalovaným na žalobcu (§ 92 ods. 8 zákona o bankách).

12. Aktívnu legitímáciu sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu žalobcu ním uplatnené právo, resp. mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúmanie vecnej legitímácie, či už aktívnej existenciou tvrdeného práva na strane žalobcu, alebo pasívnej, existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného, je imanentnou súčasťou súdneho konania (viď rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 2Cdo/205/2009).

13. Postúpenie pohľadávky (cesia) spočíva v tom, že na základe zmluvy, uzavretej v písomnej forme medzi doterajším veriteľom (postupcom, cedentom) a treťou osobou (postupníkom, cesionárom), postúpi pôvodný veriteľ svoju pohľadávku proti dlžníkovi (cesus) novému veriteľovi, a to buď za odplatu alebo bezodplatne. Postupník sa stane novým veriteľom, nadobúda pohľadávku (s príslušenstvom a právami s ňou spojenými). Postupca stráca postúpenú pohľadávku s celým príslušenstvom a všetkými právami s ňou spojenými. Nie je ďalej oprávnený pohľadávku vymáhať a prijímať od dlžníka plnenie.

14. Ustanovenie § 525 Občianskeho zákonníka určuje, ktoré pohľadávky nemožno platne postúpiť. Okrem toho môže byť postúpenie určitých pohľadávok zakázané špeciálnymi predpismi, prípadne postúpenie môže byť zákonom síce dovolené, ale len za určených podmienok.

15. Takýmto prípadom je ustanovenie § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách v znení účinnom v čase cesie (postúpenia) pohľadávky.

16. Pre potreby ďalšej argumentácie považuje odvolací súd za potrebné na tomto mieste citovať § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o bankách“): „Ak je napriek písomnej výzvy banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti

svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku, zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku, postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.“

17. Citované ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách neupravuje len administratívne povinnosti banky pri ochrane bankového tajomstva, ale stanovuje podmienky platnosti zmluvy o postúpení pohľadávky bankou, ide teda o lex specialis vo vzťahu k všeobecným ustanoveniam Občianskeho zákonníka o postúpení pohľadávky (§ 524 a nasl.). Tomu nasvedčuje jednak znenie citovaného ustanovenia („...môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku... postúpiť“), ako aj jeho zaradenie do časti zákona o bankách, ktorej nadpis znie „Ochrana klientov a bankové tajomstvo“. Účelom tohto ustanovenia teda nie je len ochrana bankového tajomstva, ale aj ochrana klientov banky. Citované ustanovenie stanovuje podmienky, za ktorých môže banka aj bez súhlasu klienta postúpiť svoju pohľadávku na inú osobu, čo výkladom a contrario znamená, že ak podmienky, uvedené v tomto ustanovení, splnené nie sú, banka postúpiť pohľadávku bez súhlasu klienta nemôže. Postúpenie pohľadávky bankou bez splnenia podmienok uvedených v ustanovení § 92 ods. 8 zákona o bankách je potrebné považovať za konanie v rozpore so zákonom a takýto úkon by bol absolútne neplatný podľa § 39 Občianskeho zákonníka, pričom na absolútnu neplatnosť právneho úkonu má súd povinnosť prihladať ex offo. V danom prípade, keďže právnym predchodcom žalobcu bola banka, bolo správne, že súd prvej inštancie zisťoval, či boli pri postúpení pohľadávky na žalobcu dodržané podmienky ustanovené zákonom o bankách, teda, či postúpenie pohľadávky bolo platné.

18. Podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. môže byť banková pohľadávka postúpená (alebo jej časť), ak je (1.) splatná, a to až po predchádzajúcej (2.) písomnej výzve a kumulatívne, ak je splnené (3.) omeškanie klienta so splnením postupovanej pohľadávky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní.

19. Uvedené skutočnosti sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky, ktoré musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky. Splnenie osobitných zákonných predpokladov postúpenia bankovej pohľadávky sa vyžaduje z dôvodu, že po postúpení pohľadávky rôznym subjektom (mimo banky) už nie je zachovaná možnosť dohľadu a dozoru NBS ako centrálnej banky.

20. Následkom postúpenia pohľadávky, ohľadne ktorej cesia podľa § 525 Občianskeho zákonníka, alebo podľa špeciálnych predpisov nie je dovolená, je absolútna neplatnosť zmluvy o postúpení pre jej rozpor so zákonom (§ 39 Občianskeho zákonníka). Ak dôjde k postúpeniu pohľadávky, ohľadne ktorej to zákon zakazuje (alebo ohľadne ktorej postúpenie podmieňuje splnením zákonných podmienok, ktoré splnené neboli), ide o cesiu neplatnú od počiatku ex tunc a jej neplatnosť nemožno zhojiť.

21. Z uvedeného dôvodu v týchto prípadoch nemožno vôbec hovoriť o platnej cesii, postupca zostáva veriteľom svojej pohľadávky, ktorá na postupníka neprechádza pre neplatnosť zmluvy.

22. Odvolací súd poukazuje na to, že súd prvej inštancie sa v odôvodnení zaoberal tým, že žalobca nepredložil a nepreukázal doručenie písomnej výzvy (banky) po tom, čo bola žalovaná (klient banky) nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splácaním jednotlivých už splatných splátok a nie problematikou omeškania, ako sa žalobca vo svojom odvolaní mylne domnieva.

23. Písomná výzva banky klientovi (dlžníkovi alebo ručiteľovi), s ktorou má banka alebo pobočka zahraničnej banky v rámci výkonu bankových činností uzavretý obchod, je predpokladom pre cesiu bankovej pohľadávky, alebo jej časti na inú osobu. Žalobca nepreukázal základnú podmienku kogentne stanovenú v § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z., a to doručenie alebo aspoň doručovanie

kvalifikovanej výzvy žalovanej. Písomné oznámenie postupcu žalovanej o postúpení pohľadávky nie je výzvou, ako má na mysli citované ustanovenie, a ani ju nenahrádza.

24. Odvolací súd dospel k záveru, že žalobca nepreukázal splnenie zákonom požadovaných predpokladov na postúpenie pohľadávky, zmluva o postúpení pohľadávky je neplatná a postupca (banka) zostáva veriteľom svojej pohľadávky, ktorá na žalobcu pre neplatnosť zmluvy (§ 39 OZ) neprešla. Jeho žaloba na plnenie bola už z uvedeného dôvodu správne zamietnutá, preto posudzovanie zostávajúcich námietok žalobcu v podanom odvolaní je nadbytočné.

25. Z týchto dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

26. V odvolacom konaní mala plný úspech žalovaná, v súlade s ust. § 396 ods. 1, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP by mala voči neúspešnému odvolateľovi (žalobcovi) nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Žalovaná však bola v odvolacom konaní nečinná, žiadne trovy jej v odvolacom konaní nevznikli, preto jej odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

27. Rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).